

Tämä aineisto on julkaistu www.kultahippu.fi –sivustolla.

Ränni, imuri (ejektori) ja lulla

Ränni on tehty vesivanerista, jonka pituus 2600 mm ja levyn paksuus 15 mm. Jos käytetään pumppua, tehdään alkuosaan laatikko jossa veden virtaus tasaantuu. Pumpattu vesi ei saa tulla suihkuamalla, suihku sieppaa hiput mukaansa.

Ränni sisäleveys on 205 mm.

Rännin laidan korkeus rihlojen kohdalla 180 mm ja samaisessa kohdassa rännin pohjaa on laskettu rihlojen paksuuden verran. Tällöin ei tarvita ajolautaa rihlojen edessä. Rihlan pituus on noin metri.

Rihlat voidaan tehdä kulmaraudasta 20 x 20 (tai 25) mm, kulmaraudat kiinnitetään 6 mm kierretankoon 6M muttereilla, rihlaväli on noin 1,5 kertaa rihlan korkeus. Rihlat pitää olla tiiviit, varsinkin jos kulta on hienoa. Tiiveyttä voi parantaa asettamalla vakosamettikankaan rihlojen alle.

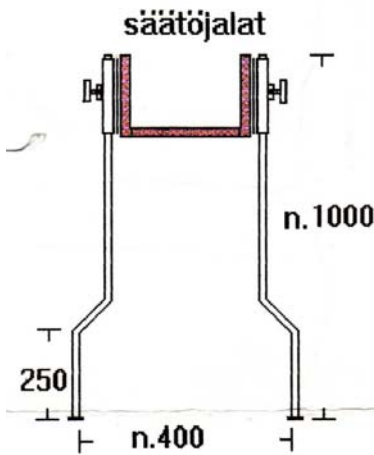
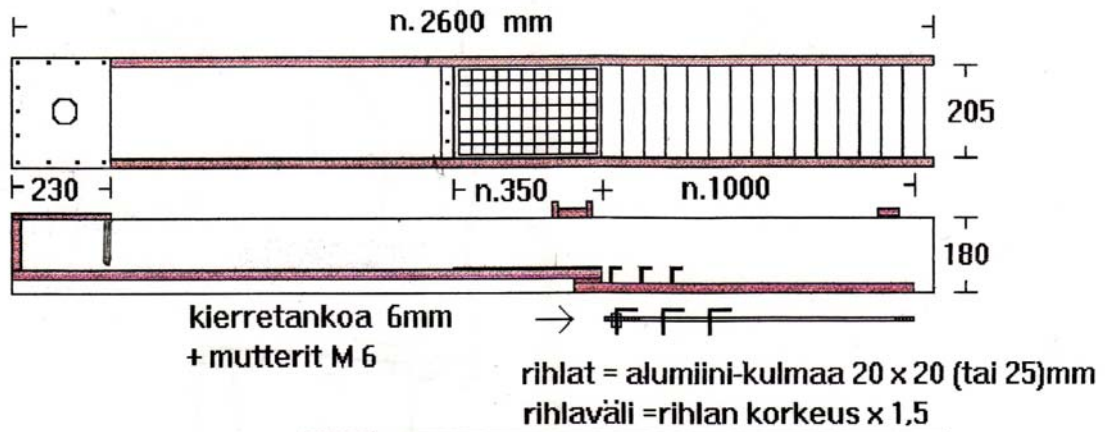
Rihlat voi tehdä monella tapaa, ne voivat olla esim. hitsattu laatikkoon. Silloin niitä on helppo käsitellä, nostetaan vesiämpäriin ja puhdistetaan ne siellä.

Rännin säätöjalat kannattaa tehdä pyöreästä putkesta paksuudeltaan noin 20–25 mm. Olen kokeilut myös neliöputkea, mutta toimivuus ei ole yhtä hyvä kuin pyöreällä putkella.

Kuvan rännissä on käytetty kullanhuuhdontaan tarkoitettua lokeromattoa, jota myy Hippu-teos. Seuraavana on auton lattia mattoa. Käytän auton lattiamattoa koko yläosan pituuden verran, ränni kuluu vähemmän ja heti yläosan juorumatosta näkee pienetkin hiput.

Kuvat J. Kivisaari 2001, julkaistu Kultahippusivustolla kuvaajan luvalla.

tarvikeluettelo

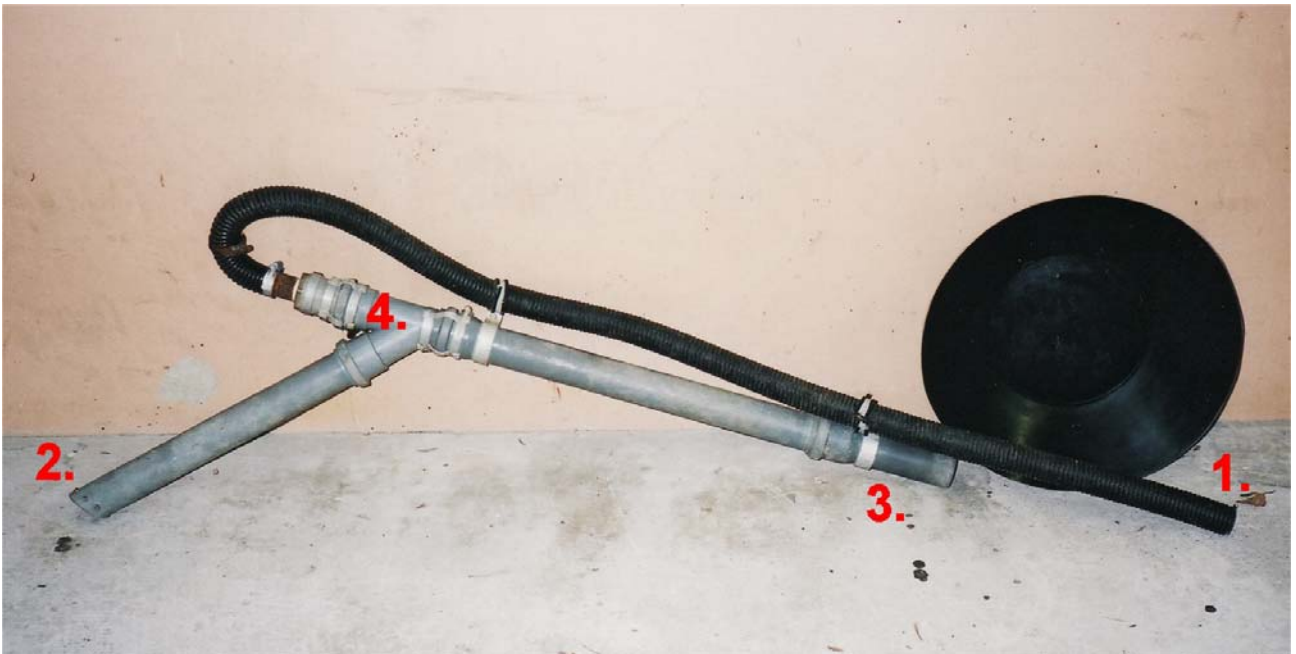
- filmivaneria vahv. 15mm n.570x2600mm + 205x180mm
- huonekaluputkea halk.n.22mm = 4 kpl / 1000mm
- "- " =päällä luistava =4 kpl / n.200mm
- alumiini-kulmaa 20x20mm =20 kpl / n.203mm
- kierretankoa vahv. 6mm = 2 kpl / 1000mm
- muttereita M 6 = 80 kpl
- cyproc-ruuveja n.4x32mm =n.150 kpl
- ruutu-kumimattoa 205xn.350mm = 1 kpl
- kynnyslistaa(metalli) n.30x205mm = 1 kpl
- pultteja (joko kuusio-tai siipik.) 10x15 + mutterit = 4 kpl
- lattarautaa 60x200xn.3mm = 4 kpl

Imuri (ejektor)

Toiminta perustuu alipaineeseen, jossa vesi-imulla tyhjenetään montusta vesi tai ime-tään maata veden alta. Tarvitaan korkeapainepumppu, jotta saadaan riittävä teho ve-sisuihkulle veden ja maa-aineksen nostamiseen montusta.

Kuvien ränni ja imuri ovat Voitto Muikun.

Korkeapainepumpun nostokorkeus metriä	Imurin nostokorkeus noin metriä
30	1
50	1,5
70	2

1. Paineletku korkeapainepumpulta

2. Montun tyhjennys ja maa-aineksen imu, putken pituus on noin 300 mm ja sen suulla kiinnitettynä muutama rautalanka estämässä liian suurien kivien kulkeutumisen putkistoon

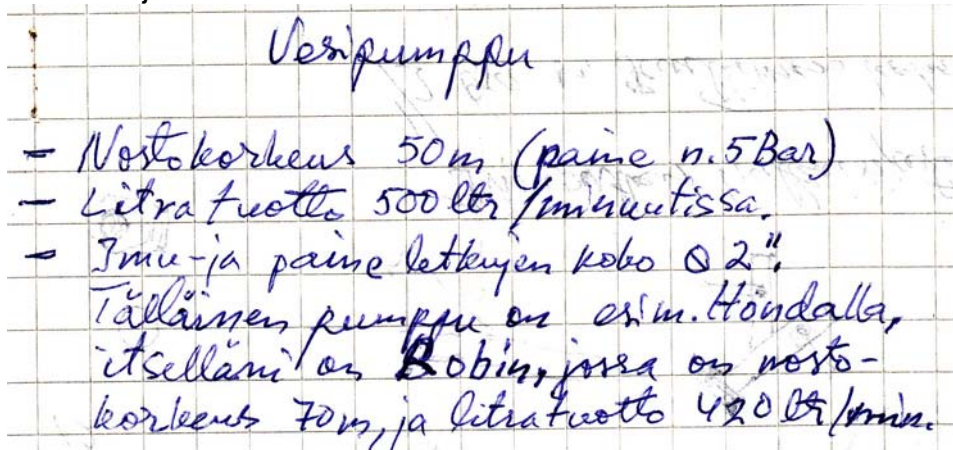
3. Jatkoputkella johdetaan vesi ja maa-ainne ränniin

4. Tällä kohtaa suuttimen pää, vesisuihkun pitää kulkea aivan keskellä putken sisällä

Putkiliitokset pitää liimata ja lisäksi vahvistaa sopivilla kiinnikkeillä.

Voiton ohje:

Jos ulkoputken sisähalkaisija on 42 mm, niin putken sisällä olevan suuttimen halkaisija pitää olla $42 : 3 = 14$ mm.

Lisäksi tarvitaan putkiin kaksi palloventtiiliä, jotta voidaan lopettaa rännille tai pesurumpuun tulevan veden juoksutus ja kääntää paineellinen vesi imuriin. Kun monttu on tyhjä, käännetään veden juoksutus takaisin pesukohteeseen.

Jos kaivaja käyttää pesurumpua, niin korkeapainepumpulla ja turpiinilla voidaan pyörittää pesurumpua. Samalla korkeapainepumpulla on monta käyttöä, mutta huomattavasti kalteampi kuin tavallinen vesipumppu.

Voitto Muikku kertoi nämä teknilliset tiedot Kutturantien kioskillä ja antoi kuvata rännin Vuojeminhaaralla. Sain imurin malliksi Vaasaan ja kuvat on otettu joulukuussa 2001.

Vaskaus

Vaskauksen suoritamme laastipaljussa. Vesi lämpiää mustassa pöntössä päivän mittaan ja illalla on mukava lämmenteessä vedessä vaskata. Vesi samentuu paljussa, mutta se ei haittaa. Aivan lopuksi vaskaus suoritetaan puhtaassa vedessä pienemmässä astiassa. Vanha puuränni toimii istuimena ja työasento on silloin hyvä. Eikä puron virtaukset haittaa. Jos vaskataan sellaista maata, jota ei ole rännissä pesty, niin paljuun veden pinnalle kertyy runsaasti humusta. Sen saa kerättyä pois hyvin keittiössä käytettävällä siivilällä.

Kuvan palju on tyhjennetty lullaan. Olemme lullanneet useamman kerran paljuun kertyneen maa-aineksen, joka kerta on löytynyt kymmeniä hengettömiä.

Lulla

P. Luoma teki lullan ja sitä kokeiltiin ensimmäisen kerran valtauksellani Sotajoen sivupurola syyskuussa 2004. Lulla toimii todella hyvin, aivan pienetkin hengettömät jäivät talteen. Lullan ravistelu edes takaisin on kaikkein rasittavin homma. Myöhemmin hankittiin pieni vesipumppu, niin enää ei tarvinnut ämpärillä kantaa pesuvettä lullaan.

